

WBS 3.4.1 Natuurtoets

N411 Bunnik - Utrecht

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v.
een provinciaal inpassingsplan

projectnummer 0415172.00
definitief revisie V2.0 D
30 mei 2018

WBS 3.4.1 Natuurtoets

N411 Bunnik - Utrecht

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een provinciaal inpassingsplan

projectnummer 0415172.00

definitief revisie V2.0 D
30 mei 2018

Auteurs

drs.ir. J.A. Slagt
L.J.G. Koks

Opdrachtgever

Provincie Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
30-05-2018

beschrijving revisie V2.0 D
definitief

goedkeuring
ing. R.H. van Trigt

vrijgave
J. van Veen

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Planvoornemen	4
1.3	Doel en onderzoeksvragen	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	8
2.1	Algemeen	8
2.2	Soortbescherming	8
2.3	Gebiedsbescherming	9
2.3.1	Natura 2000	9
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	9
3	Methodiek	14
3.1	Algemeen	14
3.2	Bureauonderzoek	14
3.3	Terreinbezoek	15
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	15
4	Resultaten	16
4.1	Gebiedsbeschrijving	16
4.2	Beschermde soorten	18
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	18
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	19
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	23
4.3	Beschermde gebieden	24
5	Toetsing	28
5.1	Effectbepaling plan	28
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	28
5.2.1	Vogels	28
5.2.2	Zoogdieren	29
5.2.3	Overige soorten en natuurwaarden	30
5.3	Effecten op beschermde gebieden	30
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	30
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	30

6 Bronnen

33

Bijlage I: Wettelijk kader

Bijlage II Inventarisatie bomen

Conclusies en advies

Provincie Utrecht is voornemens om de provinciale weg N411 tussen Utrecht en Bunnik opnieuw in te richten. Voor de herinrichting van de N411 wordt een provinciaal inpassingsplan opgesteld waarmee de maatregelen kunnen worden uitgevoerd. Dit provinciaal inpassingsplan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is NNN-gebied aanwezig, en de ontwikkeling leidt tot ruimtebeslag in het NNN. In Hoofdstuk 5 staan verschillende opties uiteengezet hoe significante effecten voorkomen kunnen worden.

Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja: NNN Nee: Natura 2000-gebied
Effecten?	Toename ruimtebeslag, afname versnippering, toename invulling beheerdoeltypen Provincie
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Ja, herbegrenzing NNN
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- Algemene broedvogels (zeer waarschijnlijk nestplaatsen);
- Zoogdieren – franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis (aanwezige verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes);

In Tabel 1 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Soort (groep)	Vogels Jaarrond beschermde nesten Algemene broedvogels	Zoogdieren Vleermuizen
Essentieel leefgebied in plangebied?	Mogelijk	Ja, verblijfplaatsen en foerageergebied binnen plangebied
Is er sprake van een overtreding?	Mogelijk	Mogelijk
Is een ontheffing noodzakelijk	Mogelijk, voor jaarrond beschermde nesten (nadere inventarisatie) Nee voor algemene broedvogels: werken buiten broedseizoen	Mogelijk, bij verblijfplaatsen in bomen (nadere inventarisatie) Nee voor overige locaties, mits nemen mitigerende maatregelen
Is het plan uitvoerbaar?	Ja	Ja

* Bij voorliggende toetsing wordt uitgegaan van een overtreding.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Provincie Utrecht is voornemens om de kruising van de provinciale weg N411 en de parallelweg met de Achterdijk tussen Utrecht en Bunnik opnieuw in te richten ter verbetering van de verkeersveiligheid. Verder is men voornemens om het naast gelegen sedumveld bij deze herinrichting te betrekken. De maatregelen zijn uitgewerkt in een inrichtingsplan N411. De provincie Utrecht stelt een provinciaal inpassingsplan op om de maatregelen te kunnen uitvoeren. Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming (Wnb) en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven op de vraag of het plan uitvoerbaar is. In Figuur 1-1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1-1. Ligging van het globale plangebied (in rood). Bron: Globespotter

1.2 Planvoornemen

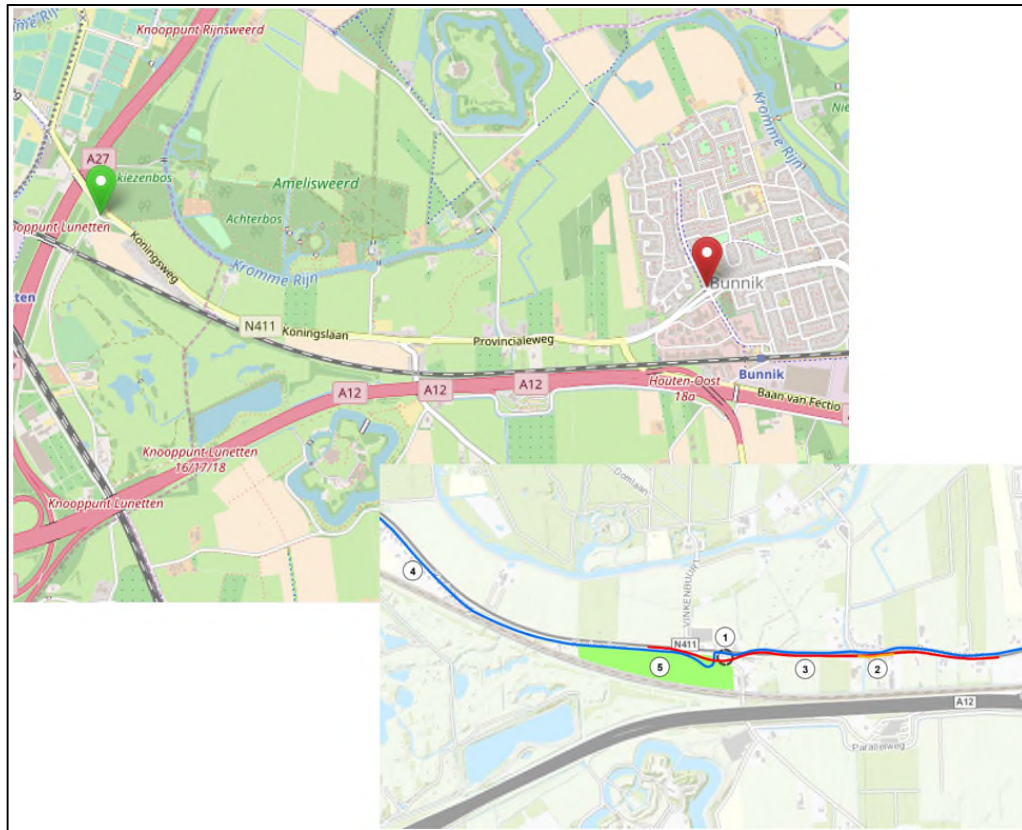
De initiatiefnemer is voornemens om de kruising van de provinciale weg N411 en de parallelweg met de Achterdijk tussen Utrecht en Bunnik opnieuw in te richten. Ook het naast gelegen sedumveld zal bij deze herinrichting worden betrokken. Deze natuurtoets richt zich op de reconstructie van N411 ter hoogte van de Achterdijk.

Het plan voor verbetering van de verkeersveiligheid op de N411 Utrecht - Bunnik bestaat uit de volgende vijf maatregelen:

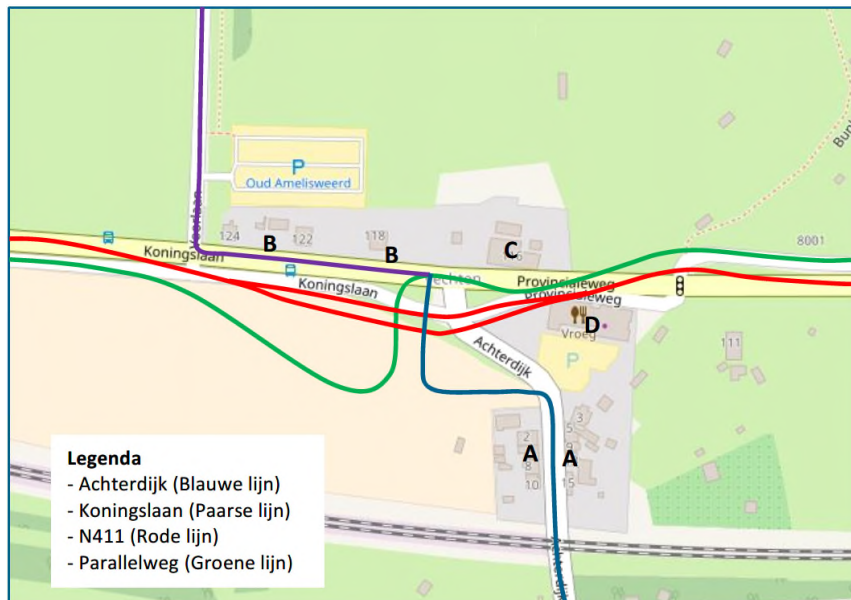
1. Reconstructie van de aansluiting Achterdijk inclusief fiets-/voetgangersoversteek en de plaatsing van verkeerslichten ter vervanging van de bestaande aansluitingen Oud-Amelisweerd en Achterdijk en parallelwegoversteek.
Naast de realisatie van het ontwerp voor "De Brink" zal een aantal bomen ten zuiden van de N411 moeten worden gekapt;
2. Verbreding van de langsparkeerstrook aan de zuidzijde van de weg ter hoogte van de Rhijnauwenselaan;
3. Verlaging van de maximumsnelheid op het wegvak tussen buurtschap Vechten en bebouwde kom Bunnik (in verband met maatregelen ter hoogte van Vechten en Rhijnauwenselaan en korte afstanden tussen deze locaties onderling en deze locaties en de bebouwde kom van Bunnik). Op het weggedeelte tussen de bebouwde kom van Utrecht en het buurtschap Vechten blijft de maximumsnelheid 80 km/u (hier verandert in principe ook niets aan de inrichting van de weg);
4. Maatregelen ter verbetering van het comfort en de veiligheid voor fietsers op de parallelweg. De maatregelen lopen van de Mereveldseweg tot de Van Zijldreef;
5. Realisatie NNN (Natuurnetwerk Nederland) ter hoogte van Vechten, inclusief faunapassage voor kleine dieren tussen noord- en zuidzijde van de weg;

De ligging van de genoemde wegen is weergegeven in Figuur 1-2 en Figuur 1-3.

Figuur 1-2. Overzicht projectgebied en maatregelen. Het tracé loopt van de groene pinpoint tot de rode pinpoint (linker figuur). Bron linker figuur: OpenStreetMap, Bron rechter figuur: website provincie Utrecht.

Figuur 1-3. Nieuwe wegligging N411, parallelweg, Achterdijk en Koningslaan (Bron: OpenStreetMap)

Voor deze natuurtoets zijn niet alle maatregelen relevant. Deze Natuurtoets richt zich op de reconstructie van de oversteek en de realisatie van NNN ten zuiden van de N411 op een perceel dat momenteel in gebruik is als een sedumveld. Het plangebied voor deze natuurtoets is dan ook afgebakend tot deze twee plaatsen, weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1-4. Sedumveld en oversteek welke onderdeel uitmaken van de herinrichting.

In het inrichtingsplan N411 zijn de volgende maatregelen voorzien:

- Aanleg faunatunnel (afmetingen minimaal circa 1,0 x 0,75 meter) voor de doelsoort (oevergebonden) kleine zoogdieren en mogelijk ook amfibieën onder de N411. Gelet op de hoge grondwaterstanden is een natte ecoduiker met looprichels de meest robuuste oplossing;
- Aanbrengen van geleidende wildrasters type combiraster kleinwild/ amfibieën, 1,0 m hoog, langs N411 (lengte vanaf duiker minimaal 50 m);
- Openbare verlichting beperken (vleermuisvriendelijk) bij de woning entree Voorlaan (Provincialeweg 124);
- Er wordt een aantal bomen gekapt, en er worden nieuwe bomen geplant.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan vanuit de natuurwetgeving uitvoerbaar is.

Bij de vaststelling van het provinciaal inpassingsplan dient in redelijkheid duidelijkheid te zijn dat de Wet natuurbescherming (Wnb) de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat. Het provinciaal inpassingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit het plan geen vergunningplicht bestaat, dan wel dat de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan?

- Vinden er als gevolg van deze ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden?
- Is het plan uitvoerbaar of zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan genomen te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
  - Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
  - Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
  - Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
  - Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
  - Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden. In het plangebied zijn worden geen beschermde houtopstanden geschaad. Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Tijdens een bijeenkomst van het Netwerk Groene Bureau d.d. 16 december 2016 is aangegeven dat drie provincies (Utrecht, Overijssel en Gelderland) de geldende "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" (LNV, 2009) aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. De verwachting is dat ook overige provincies deze beschermingsstatus aanhouden.

Bij voorliggende toetsing is uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies. Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Algemeen

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij een nieuw bestemmingsplan en inpassingsplan. Bij een bestemmingsplan/inpassingsplan moet al wel duidelijk zijn dat als er sprake is van een vergunningplicht, er redelijkerwijs aangetoond moet kunnen worden dat deze vergunning verleend kan worden. De toetsing moet met een positief resultaat zijn afgerond op het moment van verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

NNN-beleid in de provincie Utrecht

Het ecologisch onderzoek en de toetsing vinden plaats binnen het toetsingskader van het provinciaal beleid ten aanzien van het NNN in de provincie Utrecht. De provincie hanteert daartoe een zestal toetsaspecten.

De 6 toetsingsaspecten (de wezenlijke waarden en kenmerken) zijn in de PRS en PRV algemeen beschreven. Deze worden hieronder kort toegelicht.

1. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu)

De nadruk in dit aspect ligt op het functioneren van het (eco)systeem:

- Wat verandert er aan het functioneren van het huidige beheertype, inclusief oude boskernen (= bestaande waarden)?
- Wat verandert aan de mogelijkheid het gewenste beheertype te bereiken (= potentiële waarden)?
- Wat verandert er aan de omgevingsfactoren die de actuele en potentiële systemen vragen?

Het ecosysteem kan alleen goed functioneren als de onderliggende omgevingsfactoren goed zijn. Deze factoren worden ook wel de abiotische of milieufactoren genoemd. Denk hierbij aan donkerte, stilte, bodemomstandigheden en – opbouw, grond- en oppervlaktewaterkwaliteit/kwantiteit of kwel. Deze factoren hangen samen met de potenties, maar ook met de actuele waarden. Het gaat om het functioneren van het gehele ecosysteem.

2. De robuustheid en aaneengeslotenheid van het NNN-gebied

Het effect van een ruimtelijke ontwikkeling op dit aspect hangt af van de aard daarvan in relatie tot de specifieke locatie. Grote eenheden in het NNN-gebied moeten groot blijven. Maar het is ook belangrijk dat natuur die al versnipperd is, niet verder versnipperd wordt. Bij een ontwikkeling op een kwetsbare plek, zoals een corridor naar een ecoduct, is eerder sprake van significante aantasting.

3. De aanwezigheid van bijzondere soorten

Dit aspect sluit nauw aan bij het onderdeel soortenbescherming uit de wet Natuurbescherming.

/.../

Significante aantasting is min of meer gelijk aan: 'afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (het toetsingscriterium van de Flora- en faunawet (per 1-1-2017 de Wet natuurbescherming) voor een ontheffing). Vragen daarbij zijn:

- Kan de soort zich op de kortere en langere termijn op de locatie handhaven?
- Blijft de habitat voor de soort voldoende van omvang en kwaliteit om de soort op lange termijn in stand te houden?
- Wordt het natuurlijk verspreidingsgebied van die soort kleiner?

4. De verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen

Het aspect 'verbindingen' heeft allereerst te maken met regelmatige, soms dagelijkse, verplaatsingen via al dan niet vaste routes, bijvoorbeeld tussen voedsel- en rustgebieden. Maar ook met verbindingen tussen leefgebieden waardoor soorten kunnen migreren om hun leefgebied uit te breiden. Sommige verbindingen zijn nodig om het mogelijk te maken dat een passende soort in het ecosysteem voorkomt of om de genetische variatie te laten toenemen.

Doorgaande landschappelijke structuren zijn een specifieke vorm van verbindingen. Soorten gebruiken deze voor het foerageren. Denk aan vlinders en vleermuizen, die bosranden of singels volgen. Verbindingen zijn nodig in natuurgebieden, tussen natuurgebieden maar ook tussen natuurgebieden en hun omgeving.

5. Behoud van oppervlakte

Dit aspect heeft overlap met het aspect robuustheid en aaneengeslotenheid. Omdat het Rijk in het Barro heeft vastgelegd dat er geen significante vermindering van de oppervlakte mag optreden, is dit nu expliciet toegevoegd aan de PRV. De nieuwe ontwikkeling mag niet leiden tot significante vermindering van de oppervlakte van de NNN-gebieden.

De NNN-kaartlaag is een hulpmiddel om deze vraag te beantwoorden. Bij de interpretatie van wat 'significante vermindering' betekent, moet zowel de planologische begrenzing in het geldende bestemmingsplan als de actuele natuuroppervlakte in het veld meegenomen worden.

Ook terreindelen binnen andere bestemmingen kunnen voor natuur gebruikt worden. Vaak is dit medegebruik vastgelegd in een dubbelbestemming of in de bestemmingsomschrijving van de bestemming.

6. Behoud van samenhang

Dit aspect is nieuw, omdat het in het Barro genoemd staat. Het bevat elementen van robuustheid, aaneengeslotenheid en verbindingen. De conclusie die de ecooloog ten aanzien van 'behoud van samenhang' trekt, komt normaal gesproken overeen met de conclusies bij deze andere aspecten.

Herbegrenzing NNN

In geval van aantasting van de NNN, beschikt de provincie Utrecht over drie opties voor deze herbegrenzing: toepassing van 'Plussen & minnen', 'Herbegrenzing' of 'Saldobenadering'.

Plussen en minnen

Deze methode wordt in de provincie Utrecht het meest toegepast. Hierbij worden in hetzelfde project voldoende onderdelen opgenomen die natuurwinst opleveren. Het is daarbij belangrijk dat de natuurkwaliteit (en de natuuroppervlakte) gelijktijdig met de ruimtelijke ontwikkeling minstens evenredig 'meegroeit'. Op basis van de combinatie van positieve en negatieve effecten van het plan als geheel kan de conclusie dan zijn dat er geen sprake is van significante aantasting. Essentieel is dat de natuurontwikkeling net zo zeker is als de ontwikkeling van andere functies.

Aandachtspunten voor plussen en minnen:

- Vaak gaat het om 1 project met 1 of enkele grondeigenaren.
- De te benoemen plussen en minnen moeten gebaseerd zijn op de hoofdtoetsingsaspecten van de provincie Utrecht.
- De plussen moeten langdurig te borgen zijn. Het gaat om duurzame maatregelen die gelijktijdig uit te voeren zijn. *Een voorbeeld is, een oppervlakte na het slopen van een gebouw als natuur te bestemmen of via een voorwaardelijke verplichting in de regels van het bestemmingsplan vast te leggen. Een voorbeeld dat niet te borgen is, is het handhaven van een bos op een locatie met een woonbestemming. Het is dan beter het bestemmingsvlak voor wonen te verkleinen of het bos ook echt als bos of natuur te bestemmen.*
- Het is niet mogelijk om achterstallig onderhoud of slecht onderhoud 'in te halen' en vervolgens als 'plus' mee te tellen. *Denk bijvoorbeeld aan afval opruimen of de Amerikaanse vogelkers verwijderen. Ook de toezegging om goed te beheren, mag niet als 'plus' tellen. Soms is het wel mogelijk om de verwijdering van langjarig aanwezige niet-legale bebouwing mee te tellen. Dit kan bijvoorbeeld als de gemeente hier nooit op gehandhaafd heeft en het onder het overgangsrecht valt.*
- Maatregelen waarvoor een overheidsbijdrage wordt verleend, tellen niet mee als 'plus'. Als een eigen bijdrage van de initiatiefnemer nodig is, kan een deel als 'plus' meetellen.
- Het moet volledig zeker zijn dat de initiatiefnemer de ontwikkeling adequaat gaat beheren. In het onderdeel Borging worden de mogelijkheden om dit te borgen benoemd.
- De plussen moeten in principe direct aan de ontwikkeling grenzen, als onderdeel van het natuurgebied dat wordt aangetast (dus bijvoorbeeld niet door wegen daarvan gescheiden).
- Plussen en minnen zijn vaak verschillend van aard, dus niet eenvoudig met elkaar te verrekenen. Daarom zal de ecooloog voor een overtuigende onderbouwing in het rapport moeten zorgen.
- De kern is dat het bij de vraag of sprake is van significante aantasting van het NNN-gebied wel rekening mag worden gehouden met plussen, maar niet met compenserende maatregelen. Voor dit laatste geldt dat eerst aangetoond moet zijn of sprake is van groot openbaar belang.

Aandachtspunten voor saldobenadering:

De saldobenadering lijkt op het plussen en minnen, maar is veel grootschaliger en er zijn meestal meer functies en grondeigenaren bij betrokken. In de PRV en de partiële herzieningen van de PRV zijn de formele eisen aan het instrument volgens de rijksregels in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) beschreven. De rijksoverheid heeft regels opgesteld om de nationale ruimtelijke belangen te beschermen. Gemeenten en provincies dienen die regels nauwgezet toe te passen.

Aandachtspunten voor herbegrenzing:

Herbegrenzing van het NNN-gebied is toepasbaar voor terreinen tot enkele hectares groot. Er is dan een zorgvuldige ecologische onderbouwing nodig dat herbegrenzing leidt tot een betere samenhang of een betere functioneren van het NNN-gebied. Voorwaarden zijn wel dat de wezenlijke kenmerken en waarden (waaronder de samenhang) behouden blijven en dat de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft. Met dit instrument wijzigt de feitelijke begrenzing van het NNN-gebied. Deze wijzigingen verwerkt de provincie periodiek in de geconsolideerde versie van PRV. Bij de herijking van de PRV (eens in de vijf tot 10 jaar) wordt het NNN-gebied opnieuw door PS aangewezen en vastgesteld.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

'Andere' beschermde soorten die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de bijlage) zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2013-2017 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast worden indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

Daarnaast is in 2015 door Tauw een Natuurtoets en nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied uitgevoerd. De resultaten hiervan worden als bron voor voorliggende Natuurtoets gebruikt.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

De bomen die zich binnen de projectgrenzen bevinden zijn geïnventariseerd en beoordeeld op hun ecologische waarden. Hierbij is onder andere gelet op de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten en het gebruik van de bomen door vleermuizen.

Op 05-05-2017 is vanaf circa 11.00u een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 9 °C (Buienradar weergrafieken).

Bij het genoemde terreinbezoek zijn de te kappen bomen niet mee geïnventariseerd, omdat deze later aan de scope van het onderzoek zijn toegevoegd. Deze bomen zijn in augustus 2017 geïnventariseerd en beoordeeld. Hierbij is gelet op boomkenmerken ten behoeve van een kapvergunning en de ecologische waarden.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat uit een oversteek op de provinciale weg tussen Utrecht en Bunnik, ter hoogte van de Achterdijk in het tracé van de N411 (de provinciale weg tussen Utrecht en Bunnik). De weg bestaat uit een hoofdweg en een parallelweg voor fietsers en aanwonenden. Aan de westzijde van het plangebied ligt de parallelweg ten zuiden van de N411, aan de oostzijde ligt de parallelweg ten noorden van de N411. De oversteek, welke opnieuw ingericht wordt, bevindt zich ter hoogte van de Achterdijk en restaurant Vroeg. Langs de N411 zijn diverse woningen, akkerlanden, boomgaarden, bosschages en greppels gelegen. Ten noorden van de N411 liggen landgoed Oud Amelisweerd en de Kromme Rijn, ten zuiden ligt Fort bij Vechten en de A12.

In Figuur 4-1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 4-1. Linksonder oversteek met parallelweg en N411, rechtsboven oversteek parallelweg en Achterdijk, linksonder de oversteek bij het Bunkerpad, rechtsonder het sedumveld.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrictlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrictlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10) en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van het plangebied (2,5 kilometer, NDFF, 2013-2017). Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (mei 2017) en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Soortgroep	Soort	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk		
	Buizerd		
	Gierzwaluw		
	Havik		
	Huismus		
	Sperwer		
Zoogdieren	Eekhoorn		X
	Das		x
	Franjestaart	X	
	Gewone dwergvleermuis	X	
	Gewone grootoorvleermuis	X	
	Laatvlieger	X	
	Rosse vleermuis	X	
	Ruige dwergvleermuis	X	
Watervleermuis	X		
Reptielen	Ringslang		X

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroepen die niet aanwezig zijn

Aangezien het plangebied een beperkte omvang heeft, grotendeels verhard, gecultiveerd en bebouwd is, geen open water bevat en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan het plangebied loopt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: vissen, vlinders, libellen en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken). Er is voor deze soortgroepen geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: vogels, zoogdieren (vleermuizen en eekhoorn) en reptielen (ringslang).

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Het gaat hierbij om boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus en sperwer. Er staan diverse bomen binnen en direct aangrenzend aan het plangebied. In deze bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Wel is tijdens het veldbezoek een buizerd ten zuiden van het sedumveld gezien.

Er bevinden zich gebouwen en bomen binnen het plangebied welke potentiële verblijfplaatsen kunnen vormen voor gierzwaluw en huismus (zie figuur 4-2). Tauw heeft in het voor- en najaar van 2015 onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van nestplaatsen van jaarrond beschermde soorten binnen het plangebied en heeft daarbij niets aangetroffen (Tauw, 2015). Bij de veldbezoeken in mei en augustus 2017 (zie paragraaf 5.2.2) is eveneens niets aangetroffen.

Figuur 4-2. Impressie bebouwing binnen het plangebied.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Tijdens het terreinbezoek zijn diverse algemene vogelsoorten waargenomen, waaronder merel, zwarte kraai, kauw en ekster.

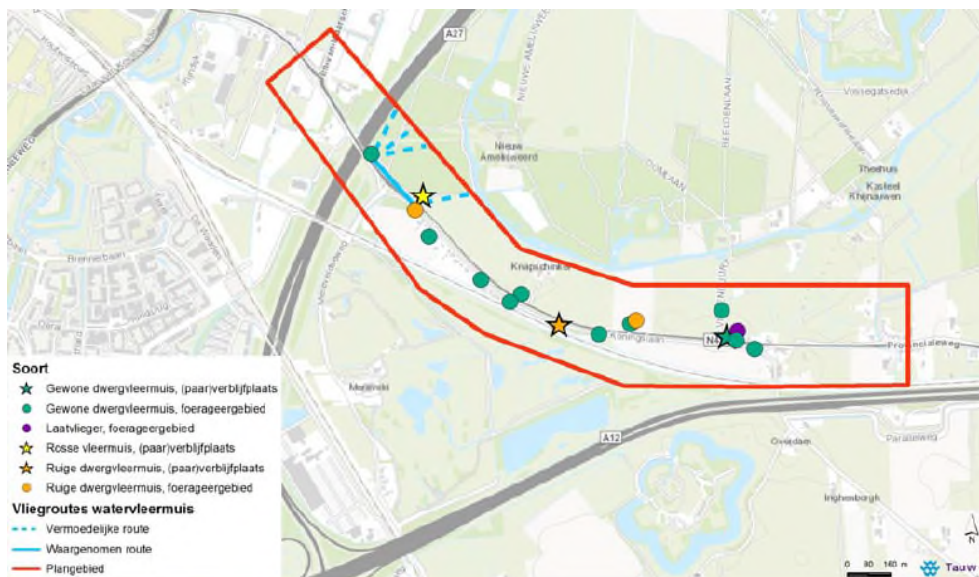
Zoogdieren

Vleermuizen

Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Naar aanleiding van de natuurtoets uitgevoerd door Tauw in 2015 is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen. Dit vleermuisonderzoek is uitgevoerd in het najaar van 2014 en het voorjaar van 2015 conform een landelijk geaccepteerd vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 2013). De bezoeken in 2014 betroffen naast het plangebied de hele (omgeving rond de) Koningslaan tussen de A27 en Bunnik. De 2 voorjaarsbezoeken in 2015 beperkten zich tot het gedeelte ter hoogte van de kruising. De waarnemingen zijn weergegeven in Figuur 4-3.

Op 13 oktober 2014 zijn gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen, bij de ingang naar een boomgaard ten noorden van de N411 en langs de laanbomen langs de N411 en de parallelweg. Daarnaast is op 13 oktober 2014 tevens een foeragerende ruige dwergvleermuis nabij de ingang van de boomgaard waargenomen. Nabij de parkeerplaats bij Landgoed Oud Amelisweerd zijn twee laatvliegers waargenomen. De bomenrijen langs de N411 en parallelweg dienden tijdens de veldbezoeken in 2015 als vliegroutes voor een klein aantal vleermuizen, maar er was geen sprake van een duidelijke vliegroute. Gevolgen van het plan op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Figuur 4-3. Resultaten vleermuisonderzoek Tauw. Bron: Tauw, 2015.

Op 13 oktober 2014 is een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen onder de dakrand van de woning aan de Provincialeweg 122, zie Figuur 4-4. Tijdens de veldbezoeken die in 2015 hebben plaatsgevonden zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Bij de veldbezoeken in mei en augustus 2017 (zie paragraaf 5.2.2) zijn geen sporen aangetroffen die aanleiding geven tot vervolgonderzoek.

Figuur 4-4. Woning waar in najaar 2014 een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis is aangetroffen (inzet: situatie ten tijde van vleermuisonderzoek 2014).

Overige (land)zoogdieren

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied voor. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is (website zoogdierverseniging). Binnen het plangebied bevinden zich geen bomen welke geschikt habitat voor eekhoorn vormen. Het voorkomen van verblijfplaatsen van de eekhoorn binnen het plangebied wordt uitgesloten.

De das is recentelijk (augustus en september 2016) waargenomen in het agrarisch gebied en houtwallenlandschap noordelijk van Amelisweerd. Er zijn geen geregistreerde waarnemingen van de das tussen Amelisweerd / Kromme Rijn en de N411. Dit gebied is in potentie wel geschikt maar lijkt actueel nog niet in gebruik. Binnen het directe plangebied is het biotoop niet zeer geschikt, gezien de wegenstructuur en het intensieve gebruik van het gebied.

Reptielen

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats. Andere landschapstypen waarin relatief veel waarnemingen worden verricht zijn bos en struweel en op infrastructuur. Meer dan andere reptielen komt de soort ook voor in een bebouwde omgeving en in het agrarisch gebied. In cultuurlandschappen wordt intensief gebruik gemaakt van door de mens aangelegde mest- en composthopen (RAVON). Binnen het plangebied is geen geschikt habitat voor ringslang aangetroffen. Het voorkomen van de ringslang binnen het plangebied wordt uitgesloten.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

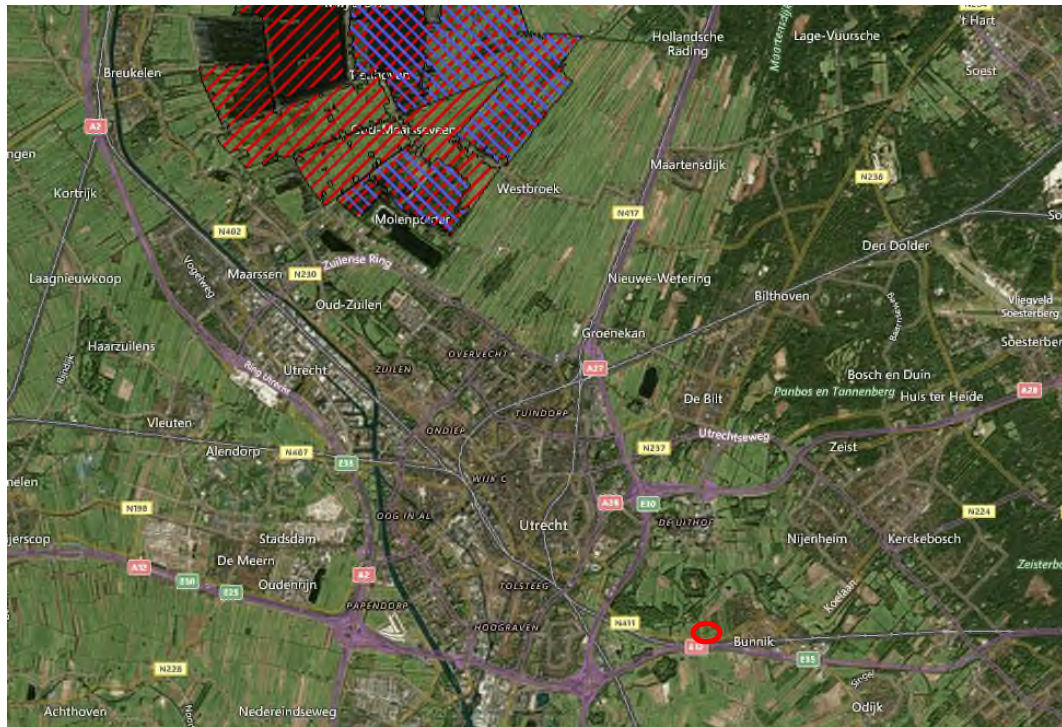
Tabel 4.2: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Beschermings-regime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogels	Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Mogelijk	Mogelijk nesten binnen plangebied aanwezig
Vleermuizen	Gebouwbewonende en boombewonende soorten	Artikel 3.5	Bevestigd	Verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes
Overige zoogdieren	Das	Artikel 3.10	Niet waarschijnlijk	Intensief gebruik van het plangebied

4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen ligt op circa 10 kilometer afstand ten noorden van het plangebied.

Figuur 4-5. Ligging Natura 2000-gebied t.o.v. het plangebied (rood omcirkeld). Bron: Natura 2000-viewer

Natuurnetwerk Nederland

Het inrichtingsplan N411 (Landschapspartners, 2016) van de provincie voorziet in een ecologische verbinding tussen de Kromme Rijn en de faunatunnel onder de A12. Deze verbinding bestaat uit de inrichting van twee agrarische percelen tot nieuwe natuur en de aanleg van een faunapassage onder de N411. Het agrarische perceel tussen de N411 en de Kromme Rijn is voornamelijk echter niet beschikbaar voor de ontwikkeling van nieuwe natuur. Momenteel is het perceel ten zuiden van de N411 in gebruik als agrarische grond (teelt van sedum-planten). Dit perceel is in eigendom van de gemeente Utrecht en in gebruik bij één van de agrarische ondernemers die gevestigd is op Amelisweerd.

In het inrichtingsplan (2016) wordt beschreven dat de ecologische verbinding wordt gerealiseerd in de vorm van een faunapassage van kleine zoogdieren onder de N411 en de inrichting van het sedumveld tussen de N411 en het spoor tot vochtige kruidenrijke graslanden. De inrichting van de nieuwe natuur op het voormalige sedumveld geeft invulling aan de natuurbeheertypen conform het Natuurbeheerplan 2016 van de provincie Utrecht; het accent ligt op de natte schraallanden en droge kruidenrijke graslanden in combinatie met moeras, struwelen, bosjes en poelen.

In Figuur 4-6 is aangegeven wat het streefbeeld van NNN in de omgeving van het plangebied is.

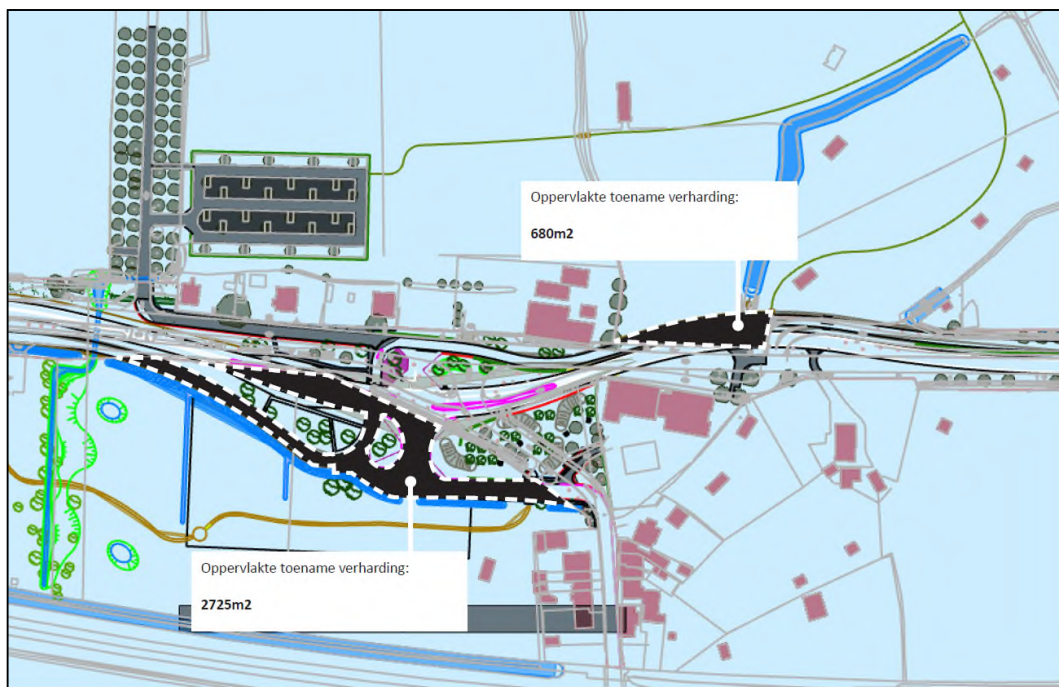

Figuur 4-6. Voorgenomen ontwikkeling van natuurgebieden in geel (Natuurkaart provincie Utrecht)

Conform het Natuurbeheerplan 2016 zijn de volgende beheertypen/ prioriteiten/ percentages van toepassing voor de begrenste – nog niet gerealiseerde- NNN-gebieden in het plangebied:

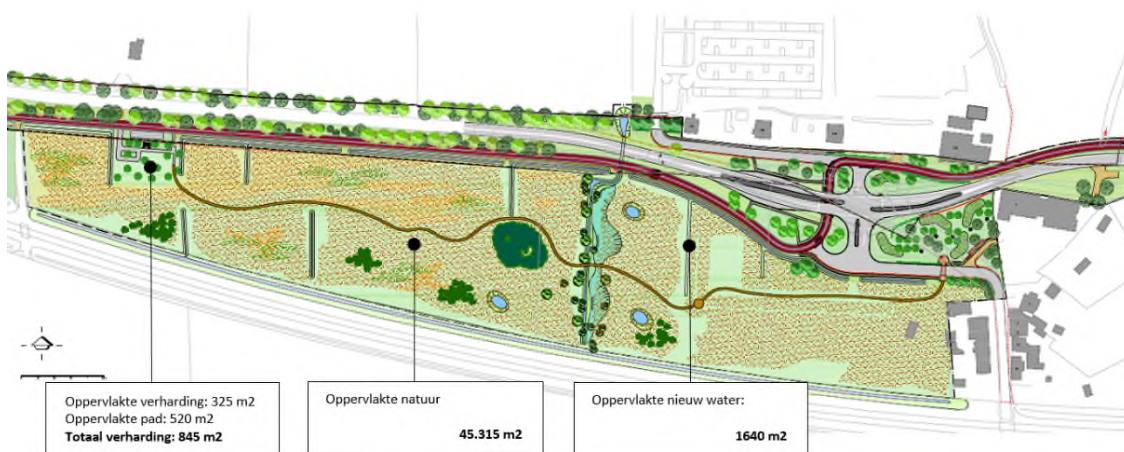
Beheertype (prioriteit)		Percentage
12.05	kruiden- en faunarijke akker (1e, voor botanische doelen alleen op historische akkerlocaties)	21%
10.01	nat schraalland (1e)	20%
05.01	moeras (2e)	11%
11.01	droge schraalgraslanden (2e)	11%
12.03	glanshaverhooiland (2e)	11%
10.02	vochtig hooiland (2e)	11%
12.02	kruiden- en faunarijke grasland (2e)	4%
14.03	haagbeuken- en essenbos (3e)	5%
15.02	dennen-, eiken- en beukenbos (3e)	5%

Door het verplaatsen van wegdelen en het creëren van een nieuwe oversteek komt een deel van het weglichaam in de NNN te liggen. In onderstaande figuur is weergegeven wat de toename in verharding is door de voorgenomen ontwikkelingen. Door de herinrichting van de oversteek neemt het verharde oppervlakte binnen het NNN gebied toe met 2.725 m². Het ruimtebeslag van de nieuwe bestemming ‘Verkeer’ (=oppervlakte verharding + 2 meter brede bermstrook) binnen het NNN is berekend als 3.555 m².

Figuur 4-7. Indicatie toename verhard oppervlakte. De toename van het verhard oppervlakte is middels een zwarte arcering weergegeven.

Op onderstaande kaart is weergegeven hoe het sedumveld zal worden ingericht.

Figuur 4-8. Indicatie inrichting sedumveld (Bron: Aangepast figuur vanuit N411 inrichtingsplan 2016).

De barrière van de N411 voor de kleine zoogdieren wordt opgeheven door het aanbrengen van een faunapassage. De faunapassage wordt aangelegd voor oevergebonden kleine zoogdieren. Vanwege relatief hoge grondwaterstanden in het gebied is gekozen voor een natte ecoduiker met loopruchels.

Figuur 4-9. Faunapassage voor oevergebonden kleine zoogdieren.

Aan weerszijden van de N411/parallelweg worden kleinwildrasters geplaatst om de fauna naar de faunapassage te geleiden. De kleine wildrasters zijn 1 meter hoog en voorzien van een amfibieën geleiding. De faunatunnel maakt onderdeel uit van een ecologische verbinding tussen de Kromme Rijn/Amelisweerd en de faunatunnel onder de A12 bij Vechten. De migratieroute richt zich primair op kleine (oevergebonden) zoogdieren en verloopt via de ruigtestrook aan de westzijde van de Voorlaan naar de faunatunnel en vervolgens via de nieuw in te richten moeraszone richting de spoorlijn.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- Het kruispunt wordt opnieuw ingericht;
- Er is een toename van verhard oppervlakte;
- Er is tijdelijk overlast van geluid en licht.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat het plangebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor vogels en vleermuizen (zie ook Tabel 4.2). Om deze reden is er enkel op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde, voor zover het gaat om soortenbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden waarbij opgaande vegetatie verwijderd wordt niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze (en wanneer de soorten uit artikel 3.5 kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied) zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten met name in opgaande vegetatie). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog.

---

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatie specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

In aanvulling op het uitgevoerde terreinbezoek van 5 mei 2017 heeft er in augustus 2017 een inventarisatie en inspectie plaatsgevonden van de bomen binnen het projectgebied op mogelijke waarden voor vogels, i.c. jaarrond beschermde nesten. Deze inventarisatie heeft niet geleid tot aanvullende voorwaarden met betrekking tot vogels die de aannemer moet opvolgen bij realisatie van het project.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn (artikel 3.5)

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermde soorten en staan vermeld in bijlage IV van de Habitatrictlijn. In het kader van de Wet natuurbescherming is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen neergelegd die in principe niet overtreden mogen worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling.

Er zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen in het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden tasten het gebouw waarin dit paarverblijf zich bevindt niet aan, daarom wordt een negatief effect op de paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis uitgesloten. Wel moet in de directe nabijheid de verblijfplaats rekening gehouden worden met de versturende werking van kunstmatige lichtbronnen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Tijdens de inventarisatie van de bomen is één boom aangetroffen met een holte (boom 7, zie bijlage inventarisatie bomen). Deze holte vormt een potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Een nader vleermuisonderzoek zal hier uitsluitel over moeten geven. Dit nader onderzoek bestaat in eerste instantie uit een endoscopische inspectie, waarbij de mate van geschiktheid en gebruik door inwendige inspectie van de holte wordt bekeken. Als blijkt dat de holte ongeschikt en ongebruikt is, kan daarmee het onderzoek worden afgesloten, en de holte (preventief) worden dichtgemaakt.

Verwacht wordt dat het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied vormt gezien de geringe (natuurlijke) omvang, het monotone karakter en de afwezigheid van unieke groene/natuurlijke elementen ten opzichte van de omgeving, naar verwachting geen essentieel foerageergebied (d.w.z. van essentieel belang voor de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen in de omgeving). In de omgeving is voldoende en alternatief foerageergebied aanwezig (zoals verder in het buitengebied).

De herinrichting van de oversteek zorgt mogelijk voor een effect op vliegroutes in de omgeving, aangezien er sprake is van de kap van bomen langs doorgaande wegen in het projectgebied. Mogelijk is in de te rooien bomen sprake van een verblijfplaats van vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling, inclusief het rooien van een aantal bomen, zorgt derhalve mogelijk voor een overtreding van verbodsbepalingen uit de wet. Naast mogelijke negatieve effecten kan de toekomstige inrichting met groenelementen ook positieve effecten hebben en de foerageer- en verblijfmogelijkheden in het plangebied verhogen.

In aanvulling op het uitgevoerde terreinbezoek in mei 2017 heeft in augustus 2017 een inventarisatie en inspectie plaatsgevonden van alle bomen binnen het projectgebied. Hierbij is onder andere gelet op mogelijke waarden voor vleermuizen, i.c. beschermde verblijfplaatsen of foerageergebied / vliegroute. Deze inventarisatie heeft aangetoond dat er een potentiële verblijfplaats van vleermuizen in één van de te kappen bomen aanwezig is. Uit aanvullend onderzoek (endoscopisch onderzoek d.d. 10 oktober 2017) blijkt dat de holte niet geschikt is en daarom niet in gebruik is als verblijfplaats voor vleermuizen.

Concluderend: de soortbescherming uit de Wet natuurbescherming vormt geen belemmering voor het vaststellen van het plan wat betreft de vleermuizen.

5.2.3 Overige soorten en natuurwaarden

Naast effecten op beschermde soorten kunnen effecten op overige soorten, niet strikt beschermd, optreden. Deze effecten kunnen veelal goed worden voorkómen door in de realisatiefase zorgvuldig te werk te gaan, wat kan worden afgedwongen door daarover specifieke randvoorwaarden op te nemen voor de uitvoering in het uitvoeringscontract. Dergelijke randvoorwaarden hebben betrekking op –niet limitatief- de invulling van de zorgplicht ten aanzien van dier- en plantensoorten, behoud van bomen (boven- en ondergronds) binnen het werkt terrein, behoud van groeiplaatsen met bijzondere paddenstoelenflora en dergelijke.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen tien kilometer afstand van het plangebied geen Natura 2000-gebied ligt. Het Natura 2000-gebied ligt buiten het invloedsgebied van het plan wat betreft vermessing en verzuring, verdroging of geluid- en lichtverstoring. Vanwege de afstand, de geringe omvang van de ontwikkeling in het plangebied en daardoor de afscherming worden geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht. Er is geen effect op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en daarom is er geen aanleiding om te verwachten dat er op Natura 2000-gebieden op grotere afstand nog effecten zullen optreden. Een vervolgonderzoek vanuit de Wet natuurbescherming is niet aan de orde. De gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De effecten van de voorgenomen planontwikkeling op het NNN worden getoetst aan het daarvoor geldende provinciale toetsingskader. Voor een NNN-gebied geldt dat de wezenlijke waarden en kenmerken van dat gebied niet mogen worden aangetast. De toetsing hierop vindt plaats aan de hand van de toetsingscriteria die de provincie daartoe heeft opgesteld.

1. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu)

De ontwikkeling leidt tot een positieve impuls aan de ontwikkeling van potentiële waarden in het NNN. De ontwikkeling van nieuwe natuur ter plaatse van het sedumveld wordt als gevolg

van onderhavig project versneld gerealiseerd. Daarbij gaat weliswaar een beperkte oppervlakte (3.555 m²) nog te realiseren NNN-gebied verloren in verband met de aanleg van verharding ten behoeve van nieuwe infrastructuur, maar wordt daarnaast het voormalig sedumveld ontwikkeld tot nieuwe natuur. Aangezien de natuurinrichting van dit deel van het NNN wordt gefinancierd door het onderhavige project, kunnen de gereserveerde gelden door de provincie elders worden ingezet voor extra nieuwe natuur.

Het verlies van de beperkte oppervlakte NNN-gebied vindt plaats in het oostelijke deel van het sedumveld. De combinatie van de natuurontwikkeling met de aanleg van een faunapassage onder de N411, draagt verder bij de aan de verbetering van het ecologisch functioneren van het NNN op een hoger schaalniveau aan weerszijden van de N411.

2. De robuustheid en aaneengeslotenheid van het NNN

De ontwikkeling leidt als gevolg van de natuurlijke inrichting van het sedumveld tot een versterking van de verbinding van de NNN noordelijk en zuidelijk van de N411. De aanleg van een faunapassage onder de N411 draagt wezenlijk bij aan de versterking van de genoemde noord-zuid-verbinding. Daarbij wordt opgemerkt dat de ontwikkeling deels plaatsvindt binnen begrensd NNN-gebied, waarbij 3.555 m² potentieel te ontwikkelen natuurgebied verloren gaat. Deze aantasting vindt echter plaats in het oostelijke deel van het sedumveld, waar aan de overzijde (noord) van de N411 reeds een parkeerterrein aanwezig is.

De ontwikkeling van het westelijk deel van het sedumveld, in combinatie met de aanleg van de faunapassage, draagt wel wezenlijk bij aan de versterking van de samenhang van het NNN ten noorden en ten zuiden van de N411.

3. De aanwezigheid van bijzondere soorten

Voor de toetsing van de ontwikkeling aan effecten op beschermde soorten wordt verwezen naar de betreffende toetsing in paragraaf 4.2. Daarin is samenvattend geconcludeerd dat de effecten op beschermde soorten beperkt zijn. Bij het rooien van een aantal bomen in de berm van de weg, is bij één boom mogelijk sprake van verlies van een beschermde verblijfplaats van vleermuizen. Uit endoscopisch onderzoek (10 oktober 2017) blijkt dat de holte niet geschikt is en daarom niet in gebruik is als verblijfplaats voor vleermuizen. Het rooien van de bomen leidt niet tot verlies van een vliegroute voor vleermuizen langs de betreffende bomenrij.

4. De verbindingfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen

De ontwikkeling van het sedumveld en de daarop aansluitende faunapassage onder de N411, dragen bij aan versterking van de verbindingfunctie van het gebied voor soorten die leefgebied hebben aan weerszijden van de N411. Aan de zuidzijde bevindt zich reeds een faunapassage onder de A12, welke zorgt voor een verbinding met zuidelijker gelegen NNN-gebieden. Door de uitvoering van dit plan neemt versnippering van leefgebied af en wordt een verbinding aangebracht over de N411 en A12.

5. Behoud van oppervlakte

De ontwikkeling leidt tot een oppervlakteverlies van 3.555 m² in het NNN. Daar staat tegenover dat een veel grotere oppervlakte, 45.315 m², 'nog niet gerealiseerde' NNN wordt ontwikkeld en ingericht als nieuw natuurgebied. De locatie waar nieuwe natuur wordt ingericht is gelegen op een plek waar deze optimaal bijdraagt aan de versterking van de noord-zuidverbinding van het natuurnetwerk, op zowel lokale schaal als op een hoger schaalniveau tussen Fort Vechten en de noordelijk gelegen bos- en natuurgebieden.

6. Behoud van samenhang

De ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten op de samenhang tussen de verschillende onderdelen van het NNN. In tegendeel, de aanleg van een verbindende faunapassage onder de N411, en de inrichting van het sedumveld tot nieuw natuurgebied, leiden tot het versterken van de samenhang binnen het NNN in de regio.

Conclusie NNN

Samenvattend wordt geconcludeerd dat de voorgenomen reconstructie van de provinciale weg N411 e.o. ter hoogte van de Achterdijk bij Bunnik, niet leidt tot significante negatieve effecten op het NNN in de provincie Utrecht. De gehele ontwikkeling, inclusief de inrichting van nog niet gerealiseerde delen van het NNN en de aanleg van een faunapassage, leidt tot een toename van de oppervlakte nieuwe natuur en een verbetering van het functioneren van het NNN in de directe omgeving. De wijze waarop dit in het voorliggend project is uitgewerkt sluit goed aan bij de toepassing van het instrument 'Plussen en minnen' van de provincie Utrecht. De uitvoering van de reconstructie van de N411 versnelt de aanleg van de natuur in het sedumveld. Daarnaast worden de kosten voor de aanleg van de natuur gedragen door dit project waardoor er financiële middelen over blijven die op andere locaties in de provincie kunnen worden ingezet ten behoeve van natuurontwikkeling.

In de samenhang is zodoende geen sprake is van significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de oppervlakte en van de samenhang van het NNN. Belangrijke voorwaarde is dat de 'plussen' goed dienen te worden geborgd in het provinciaal inpassingsplan, bij voorkeur via een voorwaardelijke verplichting in de regels.

6 Bronnen

Buienradar weergrafieken, <https://www.buienradar.nl/nederland/weerbericht/weergrafieken>

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

N411 Inrichtingsplan Provincie Utrecht 2016, <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/n411-utrecht-bunnik/inrichtingsplan-n411/>

Natuurkaart provincie Utrecht, <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/>

Natuurtoets N411 – Koningslaan, 2015. Tauw BV, Utrecht. Kenmerk R001-1226288ERT-agv-V02-NL

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)

Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (herijking 2016)

RAVON, www.ravon.nl

Telmee, www.telmee.nl

Zoogdiervereniging, www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage I: Wettelijk kader

Bijlage I: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Info tabel: Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwintersaars zijn derhalve niet vermeld.

Vogels		
Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenwaluw	Huiszwaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluut
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtzwaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverzwaluw	Zwarte mees
Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren landzoogdieren	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreepad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker	wolf	
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren vleermuizen	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimpernelblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimpernelblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
zilverstreephooibeestje	grote hoefijzerneus		
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker	ruige dwergvleermuis	
	noordse winterjuffer	tweekleurige vleermuis	
	oostelijke witsnuitlibel	vale vleermuis	
	rivierrombout	watervleermuis	
sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis		
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren zeezoogdieren	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfijn
	muurhagedis		gewone dolfijn
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfijn
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuumelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis
Zaadplanten	liggende raket		butskop
	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend,
	kruiwend moerasscherm		spitsdolfijn van gray
	zomerschroeforchis		witte dolfijn

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Zoogdieren	Waterspitsmuis Wezel** Wild zwijn Woelrat*	Donker pimperlblauwtje Duinparelmoervlinder Gentiaanblauwtje Grote parelmoervlinder Grote vos Grote vuurvlinder Grote weerschijnvlinder Iepenpage Kleine heivlinder Kleine ijsvogelvlinder Kommavlinder Pimperlblauwtje Vinpootsalamander Sleedoorpage Spiegeldikkopje Veenbesblauwtje Veenbesparelmoervlinder Veenhooibeestje Veldparelmoervlinder Zilveren maan
Aardmuis* Boommarter Bosmuis* Bunzing** Damhert Das Dwergmuis* Dwergspitsmuis* Edelhert Eekhoorn Egel* Eikelmuis Gewone bosspitsmuis* Gewone zeehond Grote bosmuis Grijze zeehond Haas* Hermelijn** Huisspitsmuis* Konijn* Molmuis Ondergrondse woelmuis* Ree* Rosse woelmuis* Steenmarter Tweekleurige bosspitsmuis* Veldmuis* Veldspitsmuis Vos*	Amfibieën Alpenwatersalamander Bruine kikker* Gewone pad* Kleine watersalamander* Meerkikker* Middelste groene kikker* Vinpootsalamander Vuursalamander	
	Reptielen Adder Hazelworm Levendbarende hagedis	
	Ringslang	
	Vissen Beekdonderpad Beekprik Elrits Europese rivierkreeft Gestippelde alver Grote modderkruiper Kwabaal	Libellen Beekkrombout Bosbeekjuffer Donkere waterjuffer Gevlekte glanslibel Gewone bronlibel Hoogveenglanslibel Kempense heidelibel Speerwaterjuffer
	Dagvlinders Aardbeivlinder Bosparelmoervlinder Bruin dikkopje Bruine eikenpage	Kevers Vliegend hert

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn.

Tabel D. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Planten	Groene nachtorchis Groensteel Groot spiegelklokje Grote bosaardbei Grote leeuwenklauw Honingorchis Kalkboterbloem Kalketrip Karthuizeranjer Karwijselie Kleine ereprijs Kleine Schorseneer Kleine wolfsmelk Kluwenklokje Knollathyrus Knolspirea Korensla Kranskarwij Kruiptijm Lange zonnedaaw Liggende ereprijs Moerasgamander Muurbloem Naakte lathyrus Naaldenkervel Pijlscheefkalk	Roggelelie Rood peperboompje Rozenkransje Ruw parelzaad Scherpkruid Schubvaren Schubzegge Smalle raai Spits havikskruid Steenbraam Stijve wolfsmelk Stofzaad Tengere distel Tengere veldmuur Trosgamander Veenbloembies Vliegenorchis Vroege ereprijs Wilde averuit Wilde ridderspoor Wilde weit Wolfskers Zandwolfsmelk Zinkviooltje Zweedse kornoelje
Akkerboterbloem Akkerdoornzaad Akkerogentroost Beklierde ogentroost Berggamander Bergnachtorchis Blaasvaren Blauw guichelheil Bokkenorchis Bosboterbloem Bosdravik Brave hendrik Brede wolfsmelk Breed wollegras Bruinrode wespenorchis Dennenorchis Dreps Echte gamander Franjementiaan Geelgroene wespenorchis Geplooid vrouwenmantel Getande veldsla Gevlekt zonneroosje Glad biggenkruid Gladde zegge		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g	

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur is het natuurnetwerk Nederland (NNN). De voorloper van het NNN was de term EHS die werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

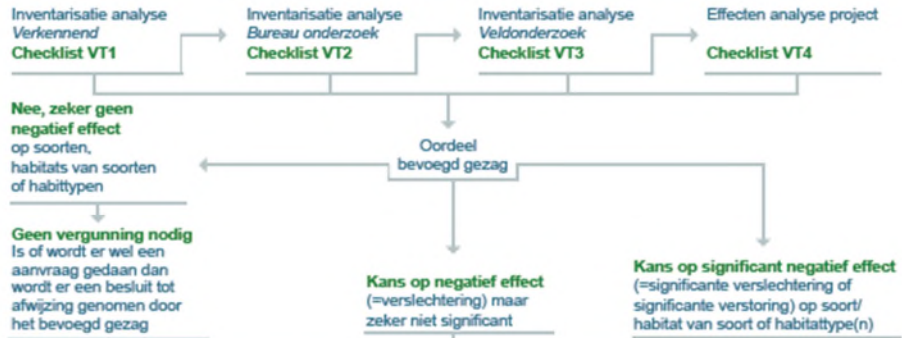
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermd gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

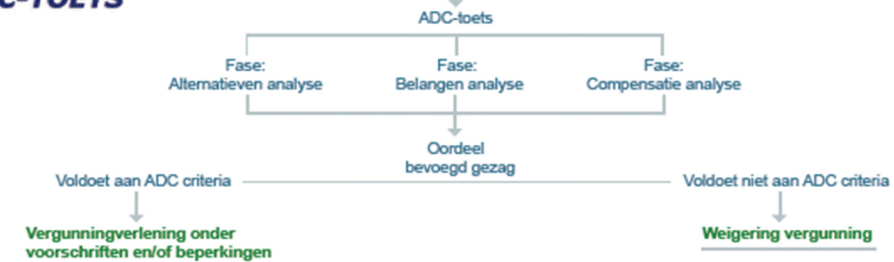
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Bijlage II Inventarisatie bomen

Bijlage II Inventarisatie bomen

Tabel 1: Resultaten bomeninventarisatie

Nr	Soortnaam		Diameter	RD-X	RD-Y	Opmerking
1	Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	70	139693	452929	Op 2m. opgesplitst in 7 stammen
2	Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	67	139697	452929	
3	Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	102	139733	452923	
4	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	81	139802	452918	
5	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	80	139799	452915	
6	Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	32	139784	452919	Vierstammig, grootste 32 cm
7	Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	89	139748	452922	Boomholte
8	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	67	139797	452905	Bastschade door aanrijding
9	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	75	139783	452902	
10	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	72	139764	452906	
11	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	49	139758	452907	
12	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	81	139752	452908	
13	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	68	139740	452908	
14	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	54	139735	452909	
15	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	72	139738	452906	Ondiepe holtes
16	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	64	139732	452906	
17	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	60	139723	452907	
18	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	95	139721	452909	
19	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	64	139718	452907	
20	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	30	139701	452908	
21	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	51	140356	452864	
22	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	70	140334	452856	
23	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	38	140339	452863	
24	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140325	452864	
25	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	32	140225	452857	
26	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	14	140229	452861	
27	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	38	140235	452866	
28	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	40	140239	452862	

Nr	Soortnaam		Diameter	RD-X	RD-Y	Opmerking
29	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	29	140245	452865	
30	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	35	140251	452865	
31	Appel	<i>Malus sp.</i>	38	140241	452846	
32	Appel	<i>Malus sp.</i>	22	140247	452849	
33	Appel	<i>Malus sp.</i>	21	140250	452846	
34	Appel	<i>Malus sp.</i>	25	140258	452847	
35	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140262	452850	
36	Appel	<i>Malus sp.</i>	22	140255	452838	
37	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	46	140258	452837	
38	Appel	<i>Malus sp.</i>	16	140262	452836	
39	Appel	<i>Malus sp.</i>	22	140264	452835	
40	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	54	140270	452835	
41	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	43	140265	452830	
42	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	40	140267	452826	
43	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	32	140271	452822	
44	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	51	140270	452820	
45	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	43	140265	452803	
46	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	49	140263	452811	
47	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	41	140259	452815	
48	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140257	452817	
49	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	67	140252	452812	
50	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	54	140237	452828	
51	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140232	452832	
52	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140226	452835	
53	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	21	140222	452833	
54	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	11	140221	452834	
55	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	37	140221	452838	
56	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	51	140215	452841	
57	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	16	140217	452835	
58	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140219	452841	
59	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	25	140213	452845	
60	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	49	140208	452845	
61	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	42	140202	452847	
62	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	45	140195	452850	
63	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	13	140189	452848	
64	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	8	140186	452849	
65	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	49	140188	452853	
66	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	46	140182	452857	
67	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	38	140176	452859	
68	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	54	140169	452862	
69	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	40	140162	452863	Stormschade, maar eruitgesnoeid
70	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	16	140162	452860	
71	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	40	140201	452863	
72	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	33	140197	452861	
73	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	41	140196	452867	
74	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	37	140191	452864	

Nr	Soortnaam		Diameter	RD-X	RD-Y	Opmerking
75	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	46	140188	452869	
76	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	29	140183	452866	
77	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	32	140180	452871	
78	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	49	140167	452871	
79	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	40	140158	452873	
80	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140144	452874	
81	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	49	140133	452874	
82	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	25	140124	452876	
83	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	43	140110	452877	
84	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	16	140104	452871	
85	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	24	140095	452871	
86	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	54	140091	452878	
87	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	45	140072	452880	Ondiepe holte
88	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	48	140059	452881	
89	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	46	140048	452882	Krom maar vitaal
90	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	33	140038	452883	
91	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	19	140014	452884	
92	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	76	140016	452887	Bastshade door aanrijding
93	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	64	140022	452887	
94	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	75	140028	452886	
95	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	67	140030	452903	
96	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	67	140028	452905	
97	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	67	140038	452904	
98	Zomereik	<i>Quercus robur</i>	6	140048	452901	

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD CAPELLE A/D IJSSEL
Postbus 8590
3009 AN ROTTERDAM
T. 0620417325
E. reinier.vantrigt@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.